

КОНВЕНЦІЯ ПАРТІЇ ПРАЦІ В ОНТЕРІО ЗА ЄДИНИМ ФРОНТОМ.

Найуспішніша конвенція. Онтерійської Секції Канадійської Партії Праці.

В місті Лондоні, провінції Онтеріо, відбулася 2. і 3. квітня ц. р. найбільша і найуспішніша конвенція Онтерійської Секції Канадійської Партії Праці в історії існування цієї організації. На конвенції було присутніх 218 делегатів, що представляли 79 різних робітничих організацій, об'єднаних на федеративних основах в одну політичну робітничу партію (К.П.П.).

Про важливість конвенції і її постанов для робітничого руху в Канаді найкраще свідчать ті факти, що Онтерійська Секція є найбільшою частиною Канадійської Партії Праці, що на конвенції були представлені 10,000 організованих робітників, а з того числа самих лише трейд-юніонів членів 5,345. Крім трейд-юніонів репрезентовані були також Комуністична Партія, відділи Партії Праці, соціалістичні організації, заповогові, ліги робітників, робітничі клуби, Ліга Комуністичної Молоді і т. д. Крім цього около 44,000 організованих робітників були репрезентовані непрямым способом, через представників "Трейдс" енд Лейбор "Кавісмілс", Центральні Міські Комітети, К.П.П. і Провінційні Екзекутиви.

Величезна більшість проти виключення комуністів.

Цей єдиний фронт організованих робітників, збудований завдяки старанням комуністів, найенергійнішої і боєвої його частини, як звичайно, не подолав реакційних провідників трейд-юніонів і вони намагалися розбити його, при допомозі виключення комуністів. В цьому їм не пощастило. Реакційним відомим на конвенції проводив відомий Корбет, лідер консервативного брацтва залізничників, від імені яких була предложена резолюція про виключення комуністів. Цей той самий Корбет, що вступив, при допомозі залізничників, до провадників до виключення комуністів з Квебекської Секції Канадійської Партії Праці. Маючи свободний переїзд на залізницях, прихильники Корбета явилися на конвенції в Квебеку в більшому числі і провели свій план проти комуністів. Однак на конвенції в Онтеріо план їхній не вдался.

Коли предложено резолюцію залізничників про виключення комуністів, конвенція 116 головами проти 56 її відкинула. Щоб зрозуміти значення цього вирішення, треба брати на увагу, що на конвенції було всего около 50 делегатів, що належать до Комуністичної Партії.

Отже проти виключення комуністів голосувало ще 66 делегатів, що не є комуністами. Це свідчить, що ідея єдиного фронту завойовує щораз ширші круги організованих робітників. Підучи послідовно за цю ухвалою, конвенція окремою резолюцією осудила виключення комуністів з Квебекської Секції К.П.П. Треба відмітити, що проти виключення комуністів голосували не тільки ліві соціалісти, але й споре численні центристів. Провідник останніх, Дж. Симпсон, навіть дефінітивно заявив у своїй промові проти плану реакціонерів, як шкідливого кроку для робітничого самостійного політичного руху. Ці рішення конвенції були зустрінуті бурливими оплесками і співом "Інтернаціоналу".

Невдачна провокація реакціонерів.

Побіте реакцією крило конвенції спробувало відтак спростувати конвенцію предложеним резолюції, що зобов'язувала б Партію Праці ніколи не вживати ніщо, крім конституційної акції. Це була зовсім лишня поправка до програми Партії Праці, предложена нашою для провокації і для вжитку в буржуазній пресі. До цієї резолюції тов. Дж. Мек-Доналд зробив поправку того змісту, що конвенція є за конституційними способами освободження робітничої класи, але якщо вони хиблять, то тоді треба буде вжити таких способів, які окажуться відповідними.

Дискусія над резолюцією і поправкою до неї виявила різницю, що реакційна опозиція хотіла спровокувати комуністів і знайти для себе претекст вищофатися з Партії Праці. Вони теж дали цим прекрасну нагоду для нападу на комуністів буржуазній пресі, яка цілу справу повернула до гори ногами і крикливими наголосами подала сенсаційну новинку, що бучим то комуністи намагалися вставити в програму Партії Праці постанову про негайну насильну боротьбу, але їм це не вдалося. На ділі було так, що комуністи зовсім не бачили потреби торкатися цього питання під теперішню хвилю тим більше, що в програмі Партії Праці і без того говориться про "конституційні або інші методи, згідні з конституцією партії". Резолюцію предложив реакційна опозиція проти бажання комуністів і Мек-Доналд, від імені меншості резолюційної комісії, зробив вище згадану поправку. Відтак самими ж комуністами був зроблений внесок, щоб відкинути резолюцію і поправку, а при-

тримуватися тої постанови, що є в програмі партії. Цей внесок прийнято.

Важливі ухвали конвенції.

Конвенція ухвалила цілий ряд важливих резолюцій. Згадаю тільки деякі важливі, щоб дати читачеві поняття, в якому напрямі розвивається політична думка канадійського робітництва.

Першою прийнято резолюцію проти кадетського тренування дітей в школах та проти грошової допомоги, яку федеральне правительство дає кожного року на ту ціль. Резолюція закликає робітників не пускати своїх дітей до кадетів, або ж відтягнути їх від кадетської організації, якщо вони до них належать, щоб не допустити до затроювання їхніх умів капіталістичним милитаризмом. В тій же справі прийнято ще одну резолюцію, що головним чином протестує проти плачущих кадетських інструкторів з тріскаю, стяганих в формі податку на вдержування шкільної дамагетськи, щоб субсидія федерального правительства давати провінційним міністерствам просвіти на підтримання фізичного розвитку шкільної молоді.

Інші резолюції домагаються встановлення закону про обов'язкову двотижневу відпустку робітників на вакації кожного року, з платієм за цей час; оподаткування капіталу, задля сплати державного воєнного довгу і покращення податків; мінімальної пенсії на старість в сумі 360 дол. в рік, після 65 року життя; пенсії для вдов, без різниці, чи вони є натуралізовані, чи ні; скасування відомих протиробітничих законів в 1919 р.; скорочення часу побуту, вимаганого для одержання натуралізаційних паперів, з 5-ох до 3-ох років; поправки натуралізаційного закону в цьому напрямі, щоб не вільно було касувати натуралізаційні папери після цього, як їх дано аплікантові; усунення дискримінації, що її застосовується проти тих аплікантів за горажанськими паперами, котрі беруть участь в робітничих русі; допущення в Канаду переслідуваних робітничих емігрантів; скасування паспортів; допомоги робітничому руху в Індії; підтримання Канадійської Оборонної Ліги; зміни відношення канадійського правительства до Радянського Союзу і відкриття для нього кредитів, задля уможливлення ширших торговельних трансакцій, що допоможе зменшити безробіття; пропорційної репрезентації; непотвердження Люкарського пакту канадійським правительством і відмови від всякої відповідальності Канади за есентуальні війни у складення, що можуть виникнути наслідком заграничної імперіалістичної політики Великої Британії і т. д.

Для українських робітників

зокрема важливі ті ухвали конвенції, що відносяться до натуралізаційного і так званих протиробітничих законів. Що організоване робітництво Канади не забуває про кривди, які діються так звані чужинцеским робітникам, належить завдячувати участі тих "чужинцеских робітників" в тутешньому робітничому русі.

Екзекутивна Онтерійської Секції К.П.П. на сілдуочий рік.

Під час вибору екзекутиви Онтерійської Секції К.П.П. на сілдуочий рік трапилася потішна історія з реакційною опозицією. Реакціонери гадали, що в наслідок переваги ліво настроєного елемента на конвенції вони не зможуть нікого вибрати до екзекутиви, отже рішили голосувати на самих комуністів, щоб відтак дискредитувати К.П.П. в очах відстаючого членства трейд-юніонів. Тим часом при голосуванні вжито пропорційального права репрезентації, яке давало перевагу саме представникам. Правлячий же не зрозумів і всі її кандидати резигнували. Комуністи теж резигнували, залишаючи на літні кандидатів тільки п'ять своїх товаришів. З того вишло так, що до екзекутиви вибрано п'ятьох комуністів, чотирох центристів і чотирох лівих лейбористів. Після цього правлячий стала жалуватися до диточому, що її скривджено. Коли ж справу вивиснено, що вона могла вибрати бодай кількох своїх представників до екзекутиви, не зважаючи на те, що вона була в меншості, її "стратегія" червоніли від сорозливі її злості.

До екзекутиви вибрані: А. Е. Смит, голова; Дж. Молдон, заступник голови; Дж. Симпсон, секретар; Б. Робінсон, Флоренс Костенс, Л. Р. Мензіс, Дж. Блугермен, Л. Солл, Дж. В. Алквіт, С. Лоренс, Джейнет Іммет, Дж. Б. Лон і А. М. Барнетсон, радні.

Розуміється, буржуазна преса, що, як видно, була позамомлена з планом реакціонерів, проголосила, що до екзекутиви вибрано самих комуністів, а відтак поправила на більшість комуністів і їхніх прихильників. Вона пробрехала так же само, як і перед конвенцією, коли заповідала зовсім певне виключення комуністів з Онтерійської Секції К.П.П. На три найкращих членів екзекутиви вибрано лише п'ятьох комуністів. Могло їх бути більше, але комуністи самі цього не бажали, бо комуністам не розходиться за завоювання екзекутивних тіл робітничих організацій під час виборів, тільки за завоювання впливу на робітничу масу ширшою боротьбою за їхні інтереси.

Буржуазна преса розпустила теж вستی, що бучим то залізничники вищофатися з Партії Праці. Покинувши ці вستی, не лишає побожне бажання буржуаз-

ної преси і реакційних трейд-юніонів провідників, типу Корбета. Що-ж до самого членства К.П.П., то воно належно не легко зважиться руйнувати свій єдиний робітничий фронт, який йому довелося з трудом будувати кілька років. Організовані робітники починають розуміти потребу і значення єдиного робітничого фронту проти єдиного фронту капіталістів; бо він одиникий запевнює їм успіх.

М. Попович.

Торонто, 7. квітня 1926.

НАУКА Й ТЕХНІКА.

АРХІВ КОЛЮМБА.

Еспанський уряд відкупив від одного нападця Колумба, князя Верагуа, архів по відкриттю Америки. Є це найважливіші документи з доби великого відкриття. Вони складаються з 97 листів першорядної історичної ваги. Перший документ є з 20. березня 1488 року. — лист португальського короля, який дає Колумбу повноваження підняти корабель в Еспанії, щоб він там міг одержати потрібну піддержку для своїх мандрівок. Далі йдуть дозвільні, щодо приготування. Після відкриття Америки, коли Колумб повернувся, щоб приготувати нову подорож, — приходять нові королівські інструкції, а після другої подорожі — справоздання Колумба до короля. Вся лектура листів дає повний малюнок зростаючих відносин Колумба і інтриг, які згодом опанували його та затрепали йому останні роки життя. Це одна з найцікавіших збірок історичних документів, що торкається такої величезної події, як відкриття нового світа.

КАРТИ ДО ГРИ.

Гра в карти є нині світовою приємністю, а навіть недугу. Більше поширена, як шахи та інше. А проте відносно її винахід не старий. Хоч Китайці оповідають у своїх хроніках про винахід карт ще 1120 р. перед Хр., але ці звістки є сумнівні. Найстарші карти збережені до нині є в Азійському Музею в Лондоні. Вони мають, як у певення сучасний історик гри в карти Алекс Проктор, що найменше 1000 літ. Старовина не знала карт і в Європі не вживали їх перед 14. століттям, бо Проктор наводив всі гри, не згадав про них. Перша згадка про карти є з 1392 р. у Франції, в рахунок скарбника Карла VI. Продукція карт була в половині 14. століття дуже дорога, бо ручна. Число карт уживаних до гри змінювалось на протязі століть. З початку було їх 21, потім 78; — даліше між фігурами були король, королева, лицар і слуга, згодом лицар шез, а зі слуги зобразили "хлопця".

Слухаю. Запрацювали телефони й телеграф. Мобілізовано для цієї мети весь штаб. Особисто поїхав на телеграф і Ярославську станицю (і голови своєї шкоди, й справу треба рятувати!). В 6.30 год. ранку все вже зроблено. Артилерію знайшов (забув станицю), ешелони повернув на Архангельськ. Голову мою врятовано. (Чи буде врятовано Архангельськ?) Тисяча розпоряджень. Шматують мене всі. Спробую не їхати до Кремля, подзвоню по телефону. Знаю: Ало (і коли він тільки спить?). Тов. Муралов? Так, це я, Муралов. Володимир Іліч, артилерію спіймав. Повернув на Архангельськ у розпорядження т. Кедрова. Точність перевірів обобито. Відповідаю головою. Радісне й-весе! Хе... хе... дякую! Голова ваша ще потрібна буде. Тільки ось що: перевірте ще раз, повідоміть Кедрова й після одержання від нього відповіді скажіть мені. Слухаю. Кедрову я вже надіслав телеграму. Цей випадок врізався в мою пам'ять назавжди. Цю розмову я записав точно. Навіть буду речень, може забув лише де-які слова. Так працював Іліч, суворо, не жалів нікого, нічим не поступався для справи революції. Не міг терпіти зайвої тяганини, зайвого листування, формальностей. На довіряв балаканині, не любив даремно витратити слова. Був суворий і добродушний, коли треба. Робив ло-революційному. (Далі буде.)

КУТОК Ц.В.К. ТУРФДІМ.

ВИЩИЙ ОСВІТНІЙ КУРС.

Тому, що за пару тижнів Вищий Освітній Курс скінчиться і курсанти роз'їдуться, Ц.В.К. звертається до всіх тих відділів ТУРФДІМ, котрим треба вчителя, щоб негайно зголосилися до Ц.В.К., подаючи в своїй листі всі вимоги та яку платню можуть дати. Хоч багато курсантів вернуть до тих місцевостей, з яких вони прибули на В.О.К. до все-ж такі деякі пойдуть туди, де буде місце. Зголошення за вчителями мають бути в Ц.В.К. до 1. травня.

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ВІДДІЛИ ТУРФДІМ В АЛБЕРТІ І САСКАЧЕВАНІ.

Повідомяємо всі відділи ТУРФДІМ і Жіночої Секції в провінціях Алберта і Саскечеван, що провінційний з'їзд ТУРФДІМ в тих провінціях відбудеться в такому порядку: З'їзд в Алберті відбудеться в дні 10, 11. і 12. червня 1926 року в Українським Робітничим Домі в Едмонтоні; з'їзд в Саскечевані відбудеться в дні 17, 18. і 19. червня 1926 р. в Українським Робітничим Домі в Саскатуні. Програми цих з'їздів та справи з ними зв'язані будуть проголошені в газетах пізніше.

КОШТИ ПОДОРОЖІ ДЕЛЕГАТІВ НА 7. З'ІЗД ТУРФДІМ.

Рахунок коштів подорожі делегатів на 7. З'їзд ТУРФДІМ ми вже всім відділам давно розіслали. Відділи, яким треба звернути їхні кошти, домагаються їх від Ц.В.К., але ми не можемо виплатити їх доти, поки довгуючі відділи не звернуть їх до каси Ц.В.К. Отже відізнаємося до тих відділів, які винні до Ц.В.К. за подорож делегатів на з'їзд, щоб старалися вирівняти цей довжок як найкорше, щоб ми могли сплатити довг цим відділам, яким ми винні.

ЗЛОДІЯ НА ЗЛОДНО ІДЕ, ЗЛОДИМ ПОГАНЯЄ.

"Робітник", начальний орган Польської Партії Соціалістичної ч. 26. з 25. лютого подає розмову свого кореспондента з непеєсевичем послом Маріаном Мадіновським про відносини в польській повітрофлотії.

Останніми часами дісталися до преси звістки про величезні надужиття і про злугосподарку в польській повітряній флотії. Цю справу досліджує соймова комісія. Пан посол не міг багато сказати, бо на жадання шефа повітрофлотії, генерала Загурського, засідання цієї комісії відбуваються довічно, тайно. Як і одначе мусить бути ті відносини, можна догадатися зі слів посла, котрий так закінчив свою розмову: "Взагалі в війську панують нечужаві відносини, які дадуть очеркнутися словами: "Рука руку мис, нога ногу підпиратиме" — а скарб і армія тратить".

КВАРТАЛЬНІ РАХУНКИ ПЛАЧЕННЯ ЧЛЕНСЬКИХ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

Пригадуємо всім відділам ТУРФДІМ, які ще до цього часу не прислали свого квартального рахунку — плачання місячних вкладок до Ц.В.К., щоб вони негайно це зробили. Цей справу легковажити не можна. Ми про це писали в газеті перше, повідомляли в об'їзних та навіть делегатами на з'їзді переказували, щоб вони вплинули на секретарів, щоб квартальні звіти прислали на час. Однак деякі секретарі до цього часу не виповнюють цієї важкої роботи. Коли ті відділи до кінця цього місяця не пришлють рахунків, ми будемо примусити подати назви їх в газеті.

ФІНАНСОВІ І ПРОТОКОЛЯРНІ ЗВІТИ.

Що до фінансових і протоколярних звітів наших відділів, то повідомляємо, що на минулому з'їзді зійшло рішення, щоб ні кварталних, ні річних звітів не містити в часописах. Делегати уважали, що це є безпотрібне і лише забиває багато місця в наших часописах. Рішення аркувати лише річні звіти і то перед Всеукраїнським З'їздом ТУРФДІМ, а не по ним.

Тому тут звертаємо увагу на наших секретарів, щоб придержувалися рішення з'їзду та не слали до редакції цих звітів, яких не будуть містити в часописах.

ЗВІТИ 7. ВСЕУКРАЇНСЬКОГО З'ІЗДУ ТУРФДІМ.

Цими днями Ц.В.К. розішле таку кількість звітів 7. З'їзду ТУРФДІМ, кількох в них є членів і членкинь. Ці звіти треба буде продавати по 5 центів один, щоб заплатити хоч частину видатків за їх надрукування.

ВАЖНІ ІСТОРИЧНІ РОЗКОПКИ.

Американська наукова експедиція, що вибралася на розслідування останків культури давнього індійського старинного міста Маїв, відкрила румовища старинного міста Маїв. З написаних учени догадуються, що місто називалося Муїл. На румовищах святині відкрито останки мальовані і написи. Найдемо крім цього багато всконого начиння та кошкарських виробів.

ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

— Але-ж передбачалося закінчити роботу раніш? — Залізниця затримала подачу вагонів. — Значить, ви певні, що за п'ять годин все буде готово? — Як-що дозволить, рівно за п'ять годин я вас повідомлю, що все готово. — Ні, ні. Цього не треба. Тільки щоб було зроблено. Ви розумієте, як це потрібно, яка велика потреба в цьому? — Знаю, Володимире Ілічу! Все буде зроблено. — Ну, добре, дякую, до побачення.

ЯК ІЛІЧ СЕЛЯН АПТУВАВ...

(Спогад І. Єжова.)

Між іншими обов'язками, я завідував у відділі металів ВРНГ обліком та розподіленням дзвонів. Селянська Росія швидко дізналася про це: приходили селяне-ходоки з сільськими присудами про відпущення дзвонів. В кожному громадському присуді говорилося, що одному потрібно 3 дзвони загальної ваги 300 пудів, другому 400 пудів і т. н.

Звичайно, задовольнити їх було неможливо, і ходоки йшли до Московської Ради, до Ми-

хайла Івановича Калініна, добивалися побачення з Володимиром Ілічем. Тов. Ленін під час розмови з ходоками викликав мене до телефону. (А ходоки були люди спритні, дізналися навіть, як має привітати й число телефону.)

— Товариш Єжов? — Так! — Говорить голова Раднаркому. — Що наказать, Володимире Ілічу? — У мене сидять троє селян. Вони пройшли всі радянські митарства, дійшли до мене. Що є неможливого в їхньому проханні?

— Ми, Володимире Ілічу, стримуємося від роздачі дзвонів і обмірковуємо, як використати їх у виробництві.

— Це все добре, але, коли селяне вже в Москві, треба, щоб вони повернулися до села, як наші агітатори. Ви селянин і розумієте це. — Розумію, але що маю діяти, коли з усіх кінців Росії сунуться такі делегації?

— Що-ж поробиш? Хліб у селян беремо, салдатів беремо? Потроху як-небудь. Може бути, натуральний обмін підійде. А тим більш, що вони ось кажуть, що дзвони потрібні їм не для церкви, а щоб рятувати дзвоним під час зимових буртових тих, хто збився з дороги (чутно в телефоні, як він при цих словах сміється). Вони хочуть дзвоном з дзвонички рятувати тих, хто збився з дороги, а наше діло повести їх по своїй дорозі. Гадаю, що впевнювати вас в цьому не треба.

— Розумію, Володимир Іліч. — По можливості, зробіть. — Добре. — До побачення. — Бувайте здорові.

ІЛІЧ КОМАНДУЄ.

(Спогад тов. Муралова.)

1918 рік. В Архангельську відбувався білогвардійський переворот. В 3 години ночі дають до мене по телефону.

— Слухаю, хто біля телефону? — Це тов. Муралов? — Так, Муралов. — Це я, Ленін. Чи є у вас зараз готова до діла артилерія?

— Важка артилерія є, формування не закінчено, бо лише 3 доби тому, згідно з наказом ВРРР, три батареї в повному складі відправлено до Уралу в розпорядження Берзіна.

— Яким шляхом відправлено артилерію? — Північним — Москва, Ярослав, Буй, Вятка, Пермь, Катеринбург.

— Де, на вашу думку, перебуває зараз ця артилерія?

— Гадаю, що підходить до Вятки. Довга павза. Далі:

— Пропоную вам негайно ці три батареї важкої артилерії розшукати в дорозі, повернути їх з Уралу й терміново відправити на Архангельськ в розпорядження тов. Кедрова. Ви відповідаєте за це своєю головою. В 7 годині ранку чекаю від вас особистого доклада про виконання мого наказу. Прийде до мене в Кремль, або, як-що не має часу, повідоміть мене по телефону.

— Запиши нема? Вашого наказу буде виконано. Доклад зроблю в 7 год. ранку. Про ваше розпорядження повідомлю ВРРР. Все?

— Про повідомлення ВРРР — справа ваша. Повторюю, ви відповідаєте головою за виконання.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вишла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспішайте купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви переречитете її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не переречитете до кінця.

Письменик М. Ірчан сам переклав лінійку і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатської Ночі" в різноманітні часи вчисті і то в найбільш претупній згоді, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надруковано вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВІСЬКОЮ ТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Висилаються книжки за попереднім надісланням грошей. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми пошлати на таку адресу:

Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.